

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Протокол № 7 від 04.05.2020 р.

Голова Вченої ради

Ректор _____ В. С. Пономаренко

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
"ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА"**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ **05 Соціальні та поведінкові науки**

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ **051 Економіка**

ХАРКІВ, 2020

I. Преамбула

1. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Освітньо-професійна програма вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності «Економіка» першого рівня вищої освіти ступеня «бакалавр» затверджено та введено в дію Наказом ректора ХНЕУ ім. С. Кузнеця від 04.05.2020 р. №55 у відповідності до рішення вченої ради університету від 04.05.2020 р. Протокол №7.

2. РОЗРОБНИКИ ОПП

- Українська Л.О. - д.е.н., проф.;
- Мащенко М.А., - д.е.н., доц.;
- Кліменко О.М., - к.е.н., доц.;
- Степаненко Н.О., - к.е.н., доц.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень / Бакалавр
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економічна теорія та економічна політика
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	-
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр економіки за освітньо-професійною програмою «Економічна теорія та економічна політика»
Опис предметної області	Об’єкт вивчення: загальні закони та тенденції розвитку економічних систем, підприємств, організацій, мотивація та поведінка суб’єктів ринку, соціально-економічні процеси, їх моделювання та регулювання. Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв’язання завдань предметної області діяльності. Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи соціально-поведінкових та економічних наук. Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання, математичні, статистичні та якісні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології, методи дослідницької діяльності та презентації результатів. Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в економічній діяльності.
Академічні права випускників	Бакалавр може продовжувати навчання на освітньому рівні магістр, а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.
Працевлаштування випускників (для регульованих професій - обов’язково)	-

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 051 Економіка:

- на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС,

Термін навчання:

денна форма - три роки 10 місяців.

**Обсяг кредитів ЄКТС для здобуття ступеня бакалавра
зі спеціальності 051 Економіка**

Цикли підготовки	Кількість кредитів ECTS
Цикл загальної підготовки	39 (16 %)
Цикл професійної підготовки	201 (84 %)
Освітня програма бакалавра за циклами на базі повної загальної середньої освіти: у т.ч. вибіркова складова	240 (100 %) 60 (25 %)

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області професійної діяльності. ЗК4. Здатність до усної та письмової професійної комунікації іноземною мовою. ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність до креативного та критичного мислення. ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК11. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК12. Здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність виявляти закономірності функціонування сучасної економіки на мікро- та макрорівні. СК2. Здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність. СК3. Розуміння основних особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки. СК4. Здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. СК5. Розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології обробки даних для вирішення економічних завдань, здійснення аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів. СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері регулювання

	економічних та соціально-трудо­вих відносин. СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси. СК10. Навички використання сучасних джерел економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. СК11. Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень. СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. СК13. Здатність визначати сегментацію ринку праці, структуру попиту та пропозиції, зайнятості та безробіття. СК14. Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ. СК15. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах у межах спеціальності. СК16. Здатність аналізувати закономірності та давати науково-обґрунтовану оцінку етапів розвитку суспільно-історичного процесу СК17. Володіти методами, прийомами та інструментарієм оцінки результатів функціонування та розвитку економічних систем на мікро, мезо, макро- рівнях СК18. Здатність до управлінської діяльності в організаціях усіх форм власності та організаційно-правових форм
--	--

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (Таблиця 1 Пояснювальної записки).

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН1. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

РН2. Демонструвати стійке розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем.

РН3. Використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

РН4. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН5. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

РН6. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН7. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

РН8. Визначати попит та пропозицію на ринку праці, аналізувати структуру зайнятості та безробіття.

РН9. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН10. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

РН11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН12. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

РН13. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.

РН14. Виконувати дослідження за встановленим замовленням.

РН15. Розуміти та планувати можливості особистого професійного розвитку.

РН16. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

РН17. Розуміти та самостійно формувати зміст, структуру і висновки наукових та аналітичних текстів з економіки.

РН18. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах.

РН19. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

РН20. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

РН21. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації англійською мовою.

РН22. Демонструвати вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

РН23. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

РН24. Набути навички самостійної роботи, виявляти ініціативу та підприємливість, бути критичним і самокритичним.

РН25. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних мотивів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей.

РН26. Застосовувати набуті теоретичні знання для аналізу та оцінки розвитку суспільно-історичного процесу.

РН27. Вміти здійснювати аналітичне оцінювання сучасного становища та формувати основні принципи ефективного управління економікою на мікро-, мезо- та макrorівнях.

РН28. Набути навички для забезпечення розробки стратегії розвитку організацій усіх форм власності та організаційно-правових форм.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки,
спеціальність 051 «Економіка»

Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Структура, %
	кредитів ЄКТС	годин	
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ	39	1170	16%
<i>БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	24	720	10%
<i>ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	15	450	6%
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	201	6030	84%
<i>БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	156	4680	65%
<i>ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	45	1350	19%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	240	7200	100%
<i>в тому числі: вибіркова складова</i>	60	1350	25%

Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Форма контролю
	кредитів ЄКТС	годин	
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
Українська мова (за професійним спрямуванням)	5	150	Екзамен
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	9	270	Залік, Екзамен
Соціальна та економічна історія України	5	150	Екзамен
Філософія	5	150	Екзамен
РАЗОМ БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	24	720	
ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ (ELECTIVE COURSES)			
(вибір навчальних дисциплін здійснюється із загальноуніверситетського пулу)			
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	5	150	Залік
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА ТЕХНОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	5	150	Залік
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА ПРАВОВОГО СПРЯМУВАННЯ	5	150	Екзамен
РАЗОМ ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	15	450	
РАЗОМ ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ:	39	1170	

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>			
Вища математика	5	150	Екзамен
Теорія ймовірностей та математична статистика	5	150	Екзамен
Дослідження операцій і методи оптимізації	5	150	Екзамен
Економетрика	5	150	Екзамен
Інформатика	5	150	Залік
Економічна теорія	5	150	Екзамен
Мікроекономіка	4	120	Залік
Макроекономіка	4	120	Залік
Статистика	5	150	Екзамен
Економіка України	4	120	Залік
Економіка підприємства	5	150	Екзамен

Менеджмент	4	120	Залік
Світове господарство і міжнародні економічні відносини	5	150	Екзамен
Курсова робота: АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	1	30	Курсова робота
Економіка праці	5	150	Екзамен
Фінанси	5	150	Екзамен
Бухгалтерський облік	5	150	Екзамен
Маркетинг	5	150	Екзамен
Іноземна мова академічної та професійної комунікації	4	120	Залік
Аналітичне забезпечення національної економіки	5	150	Екзамен
Макроекономічний аналіз	5	150	Екзамен
Соціальна економіка та політика	5	150	Залік
Комплексна курсова робота	1	30	Курсова робота
Інформаційна економіка	6	180	Екзамен
Економічна політика	5	150	Екзамен
Мікроекономічний аналіз	5	150	Залік
Курсова робота: ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА	1	30	Курсова робота
Навчальна практика «Університетська освіта»	1	30	Залік
Ознайомлювальна практика	1	30	ЗВІТ
Тренінг-курс «Безпека життєдіяльності»	2	60	Залік
Тренінг-курс «Основи охорони праці»	2	60	Залік
Виробнича практика	3	90	ЗВІТ
Комплексний тренінг	2	60	ЗВІТ
Науково-дослідна практика	3	90	ЗВІТ
Переддипломна практика	9	270	ЗВІТ
Дипломна робота	14	420	Дипломна робота
РАЗОМ БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	156	4680	
ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
МАЙНОР (або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР) (MINOR COURSE) (вибір навчальних дисциплін здійснюється із загально-університетського пулу)			
Навчальна дисципліна за вибором студента	5	150	Залік

Навчальна дисципліна за вибором студента	5	150	Залік
Навчальна дисципліна за вибором студента	5	150	Залік
Навчальна дисципліна за вибором студента	5	150	Залік
ВСЬОГО МАЙНОР :	20	600	
МЕЙДЖОР «Економічна теорія: еволюція та проблеми розвитку»			
Соціально-політичні студії	5	150	Залік
Фінансова економіка	5	150	Екзамен
Економічна компаративістика	5	150	Екзамен
Інвайронментальна економіка	5	150	Екзамен
Інституціональна економіка	5	150	Екзамен
МЕЙДЖОР "Економічна теорія перед викликом сучасності"			
Економіка галузевих ринків	5	150	Залік
Економіка розвитку	5	150	Екзамен
Теорія корпоративних відносин	5	150	Екзамен
Спец. семінар : сучасні інституціональні теорії	5	150	Екзамен
Глобальні протиріччя та проблеми світового розвитку	5	150	Екзамен
РАЗОМ ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	45	1350	
РАЗОМ ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ:	201	6030	

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація за спеціальністю здійснюється у формі: публічного захисту дипломної роботи бакалавра за спеціальністю 051 Економіка (денна форма) або єдиного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (заочна форма). До атестації допускаються студенти, які виконали всі вимоги освітньо-професійної програми та навчального плану. ▪ Результати атестації визначаються оцінками за національною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи (за наявності)	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця розробляє та затверджує: 1) положення про експертну комісію випускової атестації; 2) порядок перевірки кваліфікаційних дипломних бакалаврських роботи на плагіат; 3) нормативи унікальності текстів кваліфікаційних дипломних бакалаврських робіт. Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється експертною комісією випускової атестації, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Дипломна робота бакалавра допускається до захисту перед експертною комісією випускової атестації за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця. Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи: Кваліфікаційна дипломна бакалаврська робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації бакалавра економіки для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого експертна комісія випускової атестації визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома. Дипломна робота бакалавра є інструментом закріплення та демонстрації сформованих упродовж навчання загальних та спеціальних компетентностей відповідно профілю обраної спеціальності. Для оприлюднення та публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційних робіт, запобігання академічного плагіату дипломні роботи мають бути розміщені на офіційному сайті Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	У процесі публічного захисту кандидат на присвоєння бакалаврського ступеня повинен показати уміння чітко і упевнено викладати зміст проведених досліджень, аргументовано відповідати на запитання та вести дискусію. Доповідь студента повинна супроводжуватися презентаційними матеріалами та пояснювальною запискою, призначеними для загального перегляду.

	Ухвалення екзаменаційною комісією рішення про присудження ступеня бакалавра з економічної теорії та видачу диплома бакалавра за результатами підсумкової атестації студентів оголошуються після оформлення в установленому порядку протоколів засідань екзаменаційної комісії.
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Кваліфікаційний екзамен має передбачати оцінювання обов'язкових результатів навчання, визначених цим стандартом та освітньо-професійною програмою.

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Принципи забезпечення якості освіти: • відповідальність за якість вищої освіти, що надається; • забезпечення якості відповідає різноманітності систем вищої освіти, закладів вищої освіти, програм і студентів; • забезпечення якості сприяє розвитку культури якості; • забезпечення якості враховує потреби та очікування студентів, усіх інших стейкхолдерів та суспільства. Процедурами забезпечення якості освіти є: • розробка стратегії і політики в сфері якості вищої освіти; • розробка механізму формування, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; • розробка системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярного оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб, згідно з розробленими та затвердженими правилами. • організація підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; • формування необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньо-професійною програмою; • створення та функціонування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; • оприлюднення об'єктивної неупередженої інформації про освітні-професійні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; • розробка політики щодо ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях здобувачів вищої освіти; • інших процедур і заходів.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Здійснюється моніторинг і періодичний перегляд програм з метою забезпечення їх відповідності потребам студентів і суспільства. Моніторинг спрямований на безперервне вдосконалення програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони. Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітньо-професійних програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для

	здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання: • змісту програми в контексті останніх досліджень у сфері економічної теорії, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; • потреб суспільства, що змінюються; • навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньо-професійної програми; • ефективності процедур оцінювання студентів; • очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; • навчального середовища відповідності меті і змісту програми; • якості сервісних послуг для здобувачів вищої освіти. Програми регулярно переглядають і оновлюють, залучаючи до цього процесу здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	Оцінювання здобувачів вищої освіти базується на принципах студентоцентрованого навчання та передбачає наступне: • оцінювачі (експерти) ознайомлені з існуючими методами проведення тестування та екзаменування і отримують підтримку для розвитку власних навичок у цій сфері; • критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; • оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; • оцінювання проводиться предметною комісією у складі більше ніж дві особи; • процедури оцінювання здобувачів вищої освіти повинні враховувати пом'якшувальні обставини; • оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; • наявність офіційної процедури розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників	Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будується на наступних принципах: • обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; • прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; • моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; • обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; • оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Заклади вищої освіти забезпечують освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснюють відповідну підтримку студентів. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: з досвідом, заочної форми навчання, працюючі, іноземні, з особливими потребами) та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси

	відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність.
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної компанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про діяльність за спеціальністю 051 Економіка публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, студентів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 051 Економіка, включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для студентів тощо.
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, сформована в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, базується на таких принципах: • дотримання загальноприйнятих принципів моралі; • демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; • повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; • дотримання норм законодавства про авторське право; • посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; • самостійне виконання індивідуальних завдань. У випадку порушення принципів академічної доброчесності відповідні особи притягуються до відповідальності відповідно до законодавства та діючих у ХНЕУ ім. С. Кузнеця положень та норм.

Спеціальні вимоги до зарахування: Набір на спеціальність освітнього рівня «бакалавр» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного тестування.

Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати повну загальну середню освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями й навичками в галузі загальноєкономічних та фахових наук.

Професійні профілі випускників: (випускник) здатний виконувати професійні роботи (за Державним класифікатором професій ДК 003: 2010):

Фахівець підготовлений до роботи в галузях економіки за ДК 009:2010:

Код	Назва	NACE (Rev. 1.1)	ISIC (Rev. 4)
70.10	Діяльність головних управлінь (хед-офісів)	74.15	7010

70.21	Діяльність у сфері зв'язків з громадськістю	74.14	7020
70.22	Консультавання з питань комерційної діяльності й керування	05.01* 74.14*	7020* 7020*
72.20	Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук	73.10* 73.20*	7220 7220
84.13	Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності	75.13*	8413
94.11	Діяльність організацій промисловців і підприємців	91.11	9411
94.12	Діяльність професійних громадських організацій	91.12	9412
94.99	Діяльність інших громадських організацій, н.в.і.у.	01.50 91.33	9499 9499
99.00	Діяльність екстериторіальних організацій і органів	99.00	9900

Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК003:2010:

Код КП	Професійна назва роботи
1312	Керівники малих підприємств без апарату управління в промисловості
2419.2	Консультант з ефективності підприємництва
2441.1	Молодший науковий співробітник (економіка) Науковий співробітник (економіка) Науковий співробітник-консультант (економіка)
2441.2	Оглядач з економічних питань
2447.1	Науковий співробітник-консультант (проекти та програми у сфері матеріального та нематеріального виробництва)
3436.1	Помічник керівника підприємства (установи, організації)
3436.2	Помічник керівника виробничого підрозділу Помічник керівника іншого основного підрозділу
3439	Асистент фахівця з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

Згідно статті 32 п. 1 Закону України «Про вищу освіту» Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця проводить підготовку бакалаврів за спеціальністю 051 Економіка освітньо-професійної програми «Економічна теорія».

Діяльність закладу вищої освіти провадиться на принципах:

- 1) автономії та самоврядування;
- 2) розмежування прав, повноважень і відповідальності засновника (засновників), державних органів та органів місцевого самоврядування, до сфери управління яких належить заклад вищої освіти, органів управління закладу вищої освіти та його структурних підрозділів;
- 3) поєднання колегіальних та єдиноначальних засад;
- 4) незалежності від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

Перелік використаних джерел

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
5. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Постанова КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. №266 - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
7. Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу. Ліцензія: Серія АЕ №636819, дата видачі 19.06.2015 р. / Додаток до листа МОН від 23 листопада 2015 р. №1/9-561.
8. Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 06. 11. 2015 № 1151. - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>
9. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Видавництво «Соцінформ», – К.: 2010. – https://hrliga.com/docs/327_KP.htm
11. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
12. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
13. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
14. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

Пояснювальна записка

Таблиця 1.

Матриця відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+			
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.		+		
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+			
ЗК4.Здатність до усної та письмової професійної комунікації англійською мовою		+	+	
ЗК5.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.		+	+	
ЗК6.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.		+		
ЗК7.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.			+	
ЗК8.Здатність до креативного та критичного мислення.			+	+
ЗК9.Здатність приймати обґрунтовані рішення.				+
ЗК10.Навички міжособистісної взаємодії.			+	+
ЗК11.Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.			+	+
ЗК12.Здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань.				+
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1. Здатність виявляти закономірності функціонування сучасної економіки на мікро- та макрорівні.	+			
СК2. Здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.	+			
СК3. Розуміння основних особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.	+			
СК4. Здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.	+			
СК5. Розуміння основних особливостей	+			

сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.				
СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.	+	+		
СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології обробки даних для вирішення економічних завдань, здійснення аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.		+	+	
СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері регулювання економічних та соціально-трудових відносин.	+	+		
СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.	+	+		+
СК10. Навички використання сучасних джерел економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.		+	+	
СК11. Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.	+	+		
СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення	+			+
СК13. Здатність визначати сегментацію ринку праці, структуру попиту та пропозиції, зайнятості та безробіття.	+	+		+
СК14. Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання та стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ.	+	+		
СК15. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах у межах спеціальності.	+		+	
СК16. Здатність аналізувати закономірності та давати науково-обґрунтовану оцінку етапів розвитку суспільно-історичного процесу	+	+		+
СК17. Володіти методами, прийомами		+		+

та інструментарієм оцінки результатів функціонування та розвитку економічних систем на мікро, мезо, макро- рівнях				
СК18. Здатність до управлінської діяльності в організаціях усіх форм власності та організаційно-правових форм	+	+		+

Матриця відповідності визначених результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																														
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності																	
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15	СК16	СК17	СК18
РН1. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.				+	+	+								+			+	+							+						
РН2. Демонструвати стійке розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем.		+		+	+		+							+		+		+	+								+	+			
РН3. Використовувати аналітичний та методичний інструментарій для розуміння логіки прийняття господарчих рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).		+	+			+	+			+			+		+						+			+	+	+					
РН4. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.			+	+	+	+				+	+			+	+					+			+		+						
РН5. Пояснювати моделі	+		+						+					+		+		+		+		+					+				

соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.																														
РН6. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.		+					+								+		+	+		+		+								
РН7. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	+	+		+			+					+		+	+	+			+				+							
РН8. Визначати попит та пропозицію на ринку праці, аналізувати структуру зайнятості та безробіття.			+	+	+		+	+		+	+	+		+		+		+	+	+			+		+					
РН9. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	+	+	+	+		+	+		+		+		+	+				+	+		+			+						
РН10. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	+			+			+		+		+		+			+			+	+	+			+						
РН11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно	+		+	+					+	+	+	+		+								+	+	+		+				

інтерпретувати отримані результати.																															
РН12. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.					+	+	+				+						+			+	+		+			+	+				
РН13. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.	+		+		+	+					+	+	+								+					+		+			
РН14. Виконувати дослідження за встановленим замовленням.		+	+	+	+	+					+	+	+		+		+			+			+	+	+						
РН15. Розуміти та планувати можливості особистого професійного розвитку.			+	+					+		+	+		+						+		+		+		+					
РН16. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.		+	+		+	+		+	+		+												+	+			+				
РН17. Розуміти та самостійно формувати зміст, структуру і висновки наукових та аналітичних текстів з економіки.				+	+					+			+				+			+			+								
РН18. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах.	+		+				+		+				+	+			+				+	+					+				
РН19. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.	+		+							+			+		+							+				+		+			
РН20. Використовувати		+				+	+											+	+			+			+						

